

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla)

7 ta' Settembru 2023 *

“ Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Politika Agrikola Komuni – Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR). – Miżuri ta' sostenn għall-iżvilupp rurali – Pagamenti għat-trattament xieraq tal-annimali – Regolament KE/1974/2006 – Artikolu 44(1) u (2)(a) – Artikolu 47(1) – Trasferiment tal-azjenda agrikola lil beneficijarju ġdid – Waqfien ulterjuri, minn dan il-benefiċjarju, tal-attivitajiet agrikoli tiegħu – '[K]ażijiet ta' forza maġġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali' – Obbligu ta' rimbors parzjali jew totali tal-għajjnuna rċevuta – Prinċipju ta' proporzjonalità”

Fil-Kawża C-169/22,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Curtea de Apel București (il-Qorti tal-Appell ta' Bukarest, ir-Rumanija), permezz ta' deċiżjoni tad-19 ta' Novembru 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-4 ta' Marzu 2022, fil-proċedura

Fractal Insolvență SPRL, bħala stralcjarju ta' Groenlandja Poultry SRL,

vs

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - Centrul Județean Dâmbovireuha,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn P. G. Xuereb, President tal-Awla, T. von Danwitz (Relatur) u A. Kumin, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: A. Rantos,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal Fractal Insolvență SPRL, agissant en qualité de liquidateur de Il-Groenlandja Poultry SRL, minn A. Rusu, avukat,
- għal Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Centrul Județean Dâmbovița, minn C. A. Gârleanu, bħala aġent,

* Lingwa tal-kawża: ir-Rumen.

- għall-Gvern Rumien, minn R. Antonie, E. Gane u O.-C. Ichim, bħala aġenti,
- għall-Gvern Elleniku, minn E. E. Krompa, E. Leftheriotou u M. Tassopoulou, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn T. Isacu de Groot u A. Sauka, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tad-9 ta' Marzu 2023,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal decizjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 44(1) u (2)(a) u tal-Artikolu 47(1) tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1974/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 dwar l-appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) (ĠU 2008, L 322M, p. 305), kif emendat bir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 679/2011 tal-14 ta' Lulju 2011 (ĠU 2011, L 185, p. 57) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1974/2006”).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Fractal Insolventă SPRL, li qiegħda taġixxi fil-kwalità tagħha ta' stralcjarju ta' Groenland Poultry SRL, u l-Agenzija de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Judeoan Dâmbovia (l-Agenzija tal-Pagament u l-Intervent għall-Agricoltura – Centru Dipartimentali ta' Dâmbovița, ir-Rumanija, iktar 'il quddiem l-“APIA”) dwar decizjonijiet ta' din tal-aħħar li jimponu fuq Greenland Poultry, minhabba l-waqfien tal-attivitajiet agrikoli tagħha, l-obbligu li tirrimborsa l-għajjnuna kollha mogħtija matul il-perijodu ta' hames snin ta' impenn ta' din il-kumpannija favur il-benesseri tal-annimali.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Ir-Regolament Nru 1698/2005

- 3 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 tal-20 ta' Settembru 2005 dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) (ĠU 2010, L 286M, p. 26, rettifika fil-ĠU 2012, L 206, p. 23), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 74/2009 tad-19 ta' Jannar 2009 (ĠU 2009, L 30, p. 100) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1698/2005”), tħassar bir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 (ĠU 2013, L 347, p. 487, rettifika fil-ĠU 2016, L 130, p. 1). Madankollu, mill-Artikolu 88 tar-Regolament Nru 1305/2013 jirriżulta li r-Regolament Nru 1698/2005 jibqa' japplika għall-operazzjonijiet implimentati skont il-programmi approvati mill-Kummissjoni bis-saħħa ta' dan ir-regolament qabel l-1 ta' Jannar 2014.

4 L-Artikolu 36(a)(v) tar-Regolament Nru 1698/2005 jistipula li l-għajnuna prevista għat-titjib tal-ambjent u tal-kampanja kienet tikkonċerna l-miżuri bbażati fuq l-użu sostenibbli tal-art agrikoli bis-saħħa ta' pagamenti għat-trattament xieraq tal-annimali.

5 L-Artikolu 40 tal-imsemmi regolament kien jistipula:

“1. Il-pagamenti għat-trattament xieraq tal-annimali previsti fl-Artikolu 36(a)(v) għandhom jingħataw lill-bdiewa li jieħdu impenji għat-trattament xieraq tal-annimali fuq bażi volontarja.

2. Il-pagamenti għat-trattament xieraq tal-annimali jkopru biss dawk l-impenji li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji [...], u rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħra stabbiliti mil-legislazzjoni nazzjonali u identifikati fil-programm.

Dawn l-impenji għandhom jittieħdu bħala regola ġenerali għal perijodu ta' bejn ħames u seba' snin. [...]

3. Il-pagamenti għandhom jingħataw kull sena u għandhom ikopru l-ispejjeż addizzjonali u d-dhul mitluf li jirriżulta mill-impenn magħmul. Fejn meħtieġ, dawn jistgħu jkopru ukoll l-ispiza tat-transazzjoni.

L-appoġġ għandu jkunu limitat għall-ammont massimu stabbilit fl-Anness I.”

6 Skont l-Artikolu 74(1) tar-Regolament Nru 1698/2005:

“L-Istati Membri għandhom jadottaw id-dispożizzjonijiet legislattivi, statutorji u amministrattivi kollha [...] sabiex jiżguraw li l-interessi finanzjarji tal-[Unjoni] jkunu protetti b'mod effettiv.”

Ir-Regolament Nru 1974/2006

7 Ir-Regolament Nru 1974/2006 gie abrogat permezz tar-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 807/2014 tal-11 ta' Marzu 2014 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jintroduċi dispożizzjonijiet tranzitorji (ĠU 2014, L 227, p. 1). Madankollu, skont l-Artikolu 19 tar-Regolament ta' Delega Nru 807/2014, ir-Regolament Nru 1974/2006 baqa' applikabbli għall-operazzjonijiet implimentati skont il-programmi approvati mill-Kummissjoni skont ir-Regolament Nru 1698/2005 qabel l-1 ta' Jannar 2014.

8 Skont l-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 1974/2006:

“Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1698/2005 fir-rigward ta' principji u regoli ġenerali għall-appoġġ għall-iżvilupp rurali, dispożizzjonijiet speċifiċi u komuni għall-miżuri ta' l-iżvilupp rurali, u dispożizzjonijiet amministrattivi u ta' eliġibbiltà, għajr dispożizzjonijiet dwar kontrolli.”

9 L-Artikolu 44 tar-Regolament Nru 1974/2006 jistipula:

“1. Meta l-azjenda sħiħa, jew parti minnha, tal-benefiċjarju tkun trasferita lil persuna oħra matul il-perjodu għal liema jkun ingħata impenn bħala kundizzjoni għall-għoti ta' l-assistenza, il-persuna

l-oħra tista' tidhol għall-impenn għall-kumplament tal-perjodu. Jekk l-impenn ma jkunx merfugħ, il-benefiċjarju għandu jhallas lura dik l-assistenza li tkun ingħatat.

2. L-Istati Membri jistgħu jagħzlu li ma jehtiegux ir-rimborz imsemmi fil-paragrafu 1 fil-kazijiet li ġejjin:

- (a) jekk il-benefiċjarju li jkun diġà għamel tajjeb għal parti sinifikanti ta' l-impenn ikkonċernat iwaqqaf għal dejjem l-attivitajiet agrikoli u ma jkunx prattikabbli għas-suċċessur li jieħu huwa stess dak l-impenn;
- (b) jekk it-trasferiment ta' parti mill-azjenda ta' benefiċjarju jseħħ matul perjodu ta' estensjoni ta' l-impenn bi qbil mat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 27(12) u jekk it-trasferiment ma jikkonċernax aktar minn 50 % taż-żona koperta bl-impenn qabel l-estensjoni;
- (c) meta l-impriza tal-benefiċjarju tiġi trasferita kompletament jew parzjalment lil organizzazzjoni li jkollha objettiv ewlieni ta' ġestjoni tan-natura bil-għan ta' konservazzjoni tal-ambjent, sakemm it-trasferiment isir bl-iskop ta' bidla permanenti fl-użu tal-art għall-konservazzjoni naturali u li din tkun assoċjata ma' benefiċċju sinifikanti għall-ambjent.

3. F'każ ta' bidliet żgħar fis-sitwazzjoni ta' azjenda, l-Istati Membri jistgħu jieħdu miżuri speċifiċi sabiex jiżguraw li l-applikazzjoni tal-paragrafu 1 ma twassalx għal riżultati mhux xierqa fir-rigward ta' l-impenn li jkun daħal għalih.

Tnaqqis fiż-żona tal-azjenda sa 10 % taż-żona koperta mill-impenn għandha titqies bħala bidla żgħira għall-fini tal-ewwel subparagrafu.”

10 L-Artikolu 47 tar-regolament imsemmi kien jipprevedi:

“1. L-Istati Membri jistgħu jirrikonoxxu, partikolarment, il-kategoriji li ġejjin ta' forza maġġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali u jiċċdu sussegwentement ir-rimborz sħiħ jew parzjali ta' għajjnuna mogħtija lill-benefiċjarju:

- (a) il-mewt tal-benefiċjarju;
- (b) l-inkapaċità fit-tul marbuta max-xogħol tal-benefiċjarju;
- (c) l-esproprijazzjoni ta' parti kbira ta' l-azjenda jekk dan ma setax ikun antiċipat fil-jum li l-impenn kien mogħti;
- (d) diżastru naturali serju li jolqot l-art agrikola ta' l-azjenda;
- (e) il-qerda aċċidentali tal-bini tal-bhejjem fl-azjenda;
- (f) marda epizootiku li tolqot il-bhejjem kollha jew parti minnhom tal-bidwi.

2. Il-kazijiet ta' forza maġġuri jew ċirkostanzi eċċezzjonali għandhom ikunu notifikati bil-miktub mill-benefiċjarju jew il-parti intitolata tiegħu lill-awtorità kompetenti, flimkien ma' l-evidenza rilevanti għas-sodisfazzjon ta' dik l-awtorità, fi żmien 10 ijiem tax-xogħol mid-data li fiha l-benefiċjarju jew il-parti intitolata tiegħu jkun f'pożizzjoni li jagħmel hekk.”

Ir-Regolament (UE) Nru 65/2011

11 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 65/2011 tas-27 ta' Jannar 2011 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005, dwar l-implimentazzjoni ta' proċeduri ta' kontroll kif ukoll kundizzjonalità fir-rigward ta' miżuri ta' appoġġ għall-iżvilupp rurali (ĠU 2011, L 25, p. 8, rettifika fil-ĠU 2011, L 201, p. 20) ġie mħassar, b'effett mill-1 ta' Jannar 2015, bir-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 640/2014 tal-11 ta' Marzu 2014 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tas-sistema integrata ta' amministrazzjoni u kontroll u l-kundizzjonijiet għar-rifjut jew l-irtirar ta' pagamenti u penali amministrattivi applikabbli għall-pagamenti diretti, l-appoġġ għall-iżvilupp rurali u l-kundizzjonalità (ĠU 2014, L 181, p. 48). Madankollu, skont l-Artikolu 43 tar-Regolament ta' Delega Nru 640/2014, ir-Regolament Nru 65/2011 kompli japplika għat-talbiet għall-hlas u għat-talbiet għal appoġġ relatati mas-sena 2014 u mas-snin preċedenti.

12 Skont l-Artikolu 18 tar-Regolament Nru 65/2011:

“1. L-għajjnuna mitluba għandha tiġi mnaqqsa jew miċhuda meta l-obbligi u l-kriterji li ġejjin ma jiġux sodisfatti:

(a) għall-miżuri msemmija fl-Artikolu 36(a)(iv) [...] tar-Regolament [Nru 1698/2005], l-istandards obligatorji rilevanti kif ukoll ir-rekwiżiti minimi għall-użu ta' fertilizzanti u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, rekwiżiti oħra obligatorji rilevanti kif imsemmi fl-Artikol[u] [...] 40(2) [...] tar-Regolament [Nru 1698/2005], u impenji li jmorru lil hinn minn dawk l-istandards u rekwiżiti; jew

(b) il-kriterji ta' eliġibbiltà minbarra dawk relatati mad-daqs taż-żona jew l-għadd tal-annimali ddikjarati.

Fil-każ ta' impenji multiannwali, it-tnaqqis, l-eskluzjonijiet u l-irkupri tal-għajjnuna għandhom japplikaw ukoll għall-ammonti diġà mħallsa fis-snin preċedenti għal dak l-impenn.

2. L-Istat Membru għandu jirkupra u/jew jiċhad l-appoġġ jew jistabbilixxi l-ammont tat-tnaqqis tal-għajjnuna, b'mod partikolari abbażi tas-severità, il-grad u n-natura permanenti tan-nuqqas ta' konformità misjub.

[...]”

Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 809/2014

13 Skont l-Artikolu 8 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 809/2014 tas-17 ta' Lulju 2014 li jistabbilixxi r-regoli għall-applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tas-sistema integrata ta' amministrazzjoni u kontroll, tal-miżuri tal-iżvilupp rurali u tal-kundizzjonalità (ĠU 2014, L 227, p. 69).

“1. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu:

(a) 'trasferiment ta' azjenda agrikola' tfisser il-bejgħ jew il-lokazzjoni tal-unitajiet ta' produzzjoni kkonċernati, jew kwalunkwe tip ta' tranżazzjoni simili marbuta magħhom;

(b) ‘trasferitur’ tfisser il-benefiċjarju li l-azjenda agrikola tiegħu tkun qed tiġi ttrasferita lil benefiċjarju ieħor;

(c) ‘destinatarju tat-trasferiment’ tfisser il-benefiċjarju li lilu tkun qed tiġi ttrasferita l-azjenda agrikola.

2. Meta azjenda agrikola tiġi ttrasferita kollha kemm hi mingħand benefiċjarju għal ieħor wara li titressaq applikazzjoni għall-għajjnuna, applikazzjoni għall-appoġġ jew talba għall-ħlas u qabel ma jkunu ġew issodisfati l-kundizzjonijiet kollha għall-għoti tal-għajjnuna jew tal-appoġġ, ma għandha tinghata l-ebda għajjnuna jew ma għandu jinghata l-ebda appoġġ lit-trasferitur fir-rigward tal-azjenda agrikola ttrasferita.

3. L-għajjnuna li t-trasferitur ikun applika għaliha jew il-ħlas li huwa jkun talab għandu jinghata lid-destinatarju tat-trasferiment meta:

(a) fi żmien perjodu li jrid jiġi stabbilit mill-Istati Membri, id-destinatarju tat-trasferiment jgħarraf lill-awtorità kompetenti bit-trasferiment u jitlob il-ħlas tal-għajjnuna u/jew tal-appoġġ;

(b) id-destinatarju tat-trasferiment jipprezenta l-provi kollha li l-awtorità kompetenti tkun teħtieġ;

(c) l-azjenda agrikola ttrasferita tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet kollha għall-għoti tal-għajjnuna u/jew tal-appoġġ.

4. Ladarba d-destinatarju tat-trasferiment jgħarraf lill-awtorità kompetenti u jitlob il-ħlas tal-għajjnuna u/jew tal-appoġġ skont il-paragrafu 3(a):

(a) id-drittijiet u l-obbligi kollha tat-trasferitur li jkunu ġejjin mir-relazzjoni legali li tkun inħolqot bejn dak it-trasferitur u l-awtorità kompetenti minħabba l-applikazzjoni għall-għajjnuna, l-applikazzjoni għall-appoġġ jew it-talba għall-ħlas għandhom jaqgħu fuq id-destinatarju tat-trasferiment;

(b) l-azzjonijiet kollha meħtieġa għall-għoti tal-għajjnuna u/jew tal-appoġġ u d-dikjarazzjonijiet kollha li jkun għamel it-trasferitur qabel it-trasferiment għandhom jiġu attribwiti lid-destinatarju tat-trasferiment sabiex jiġu applikati r-regoli rilevanti tal-Unjoni;

[...]

14 Skont l-Artikolu 76 tar-Regolament ta’ Implimentazzjoni Nru 809/2014, dan japplika għall-applikazzjonijiet għal għajjnuna, għall-applikazzjonijiet għal appoġġ jew għat-talbiet għall-ħlas, ipprezentati għas-snin ta’ applikazzjoni jew għall-perijodi ta’ referenza tal-primjums li jibdeu fl-1 ta’ Jannar 2015.

Id-dritt Rumun

15 L-Artikolu 17 tal-ordonanță de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (id-Digriet ta’ Urgența tal-Gvern Nru 66/2011 dwar

il-Prevenzjoni, ir-Rikonoxximent u s-Sanzjoni tal-Irregolaritajiet Misjuba fil-Kisba u l-Użu ta' Fondi Ewropej u/jew Fondi Pubbliċi Nazzjonali Relatati), tad-29 ta' Ġunju 2011 (Monitorul Oficial al României, Partie I, Nru 461 tat-30 ta' Ġunju 2011), il-verżjoni tiegħu applikabbli għall-kawża prinċipali jipprevedi:

“Kull azzjoni meħuda sabiex tikkonstata irregolarità u sabiex tistabbilixxi l-kredituri baġitarji li jirrizultaw minn tali irregolarità għandha ssir skont il-prinċipju ta' proporzjonalità filwaqt li jiġu kkunsidrati n-natura u l-gravità tal-irregolarità kkonstatata kif ukoll id-daqs u l-effetti finanzjarji tagħha.”

- 16 L-Artikolu 30(1) tal-ordonanța de urgență a guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (id-Digriet ta' Urgența tal-Gvern Nru3/2015 dwar l-Approvazzjoni tal-skemi ta' Pagament Applikabbli fil-Qasam tal-Agrikoltura għall-erijodu 2015-2020 u li emenda l-Artikolu 2 tal-Liġi Nru 36/1991 dwar il-Kumpanniji Agrikoli u Forom Ohra ta' Assoċjazzjoni fis-Settur tal-Agrikoltura) tat-18 ta' Marzu 2015 (Monitorul Oficial al României, Partii I, Nru 191 tat-23 ta' Marzu 2015), fil-verżjoni tiegħu applikabbli għall-kawża prinċipali jipprevedi:

“Għall-finijiet tal-finanzjament, tal-ġestjoni u tal-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni, huma rrikonoxxuti b'mod partikolari bhala 'forza maġġuri' u 'ċirkustanzi eċċezzjonali' l-każijiet segwenti:

[...]

(f) l-esproprijazzjoni kollha jew ta' parti kbira tal-azjenda jekk din l-esproprijazzjoni ma setgħetx tiġi antiċipata fid-data li fiha ssir l-applikazzjoni.”

- 17 Skont l-Artikolu 31 ta' dan id-digriet:

“1. Il-każijiet ta' forza maġġuri u ċirkustanzi eċċezzjonali għandhom ikunu nnotifikati bil-miktub lill-APIA, billi jiġu prodotti l-provi dwar is-sitwazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 30(1) fi żmien ħmistax-il jum ta' xogħol li jibda jiddekorri mill-jum li fih il-benefiċjarju jew l-aventi kawża tiegħu jkun f'pożizzjoni li jwettaq dan.”

2. Jekk il-benefiċjarju jew l-aventi kawża tiegħu jaqbbzu t-terminu previst fil-paragrafu 1, in-notifika ma tiġix ikkunsidrata.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 18 Permezz ta' applikazzjoni għal għajnuna pprezentata lill-APIA fit-18 ta' Jannar 2013, Avicola Crevedia SA, li topera biċċerija tat-tjur, ħadet volontarjament, skont l-Artikolu 40 tar-Regolament Nru 1698/2005, impenn favur il-benesseri tal-annimali għal perijodu ta' ħames snin.
- 19 Matul il-perijodu ta' ħames snin ta' dan l-impenn, l-impriża inkwistjoni fil-kawża prinċipali giet ittrasferita totalment għall-ewwel darba lil Abator Avicola Crevedia SRL, li assumiet l-imsemmi impenn fil-15 ta' Novembru 2013, u t-tieni darba fi Groenlandja Poultry, li assumiet ukoll l-istess impenn u rreġistrat lil din tal-aħħar mal-APIA fit-2 ta' April 2015.

- 20 Għal dan il-għan, fit-30 ta' Marzu 2015, Groenland Poultry ikkonkludiet żewġ kuntratti: Minn naħa, hija kienet ikkonkludiet kuntratt ta' trasferiment ta' azjenda agrikola u ta' teħid lura ta' impenji ma' Abator Avicola Crevedia, li rrinunzjat li tircievi l-ħlas tal-għajjnuna li hija kienet talbet lill-APIA fit-13 ta' Novembru preċedenti, filwaqt li Greenland Poultry impenjat ruħha li tosserva l-impenji ffirmati minn Abator Avicola Crevedia fil-formola tat-talba għal għajjnuna u li tiġġustifika l-osservanza tal-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà għall-ksib tal-għajjnuna.
- 21 Min-naħa l-oħra, Groenland Poultry kienet ikkonkludiet kuntratt ta' kiri għal perijodu ta' hames snin ma' Agrol Group SRL, kumpannija li kienet is-sugġett ta' proċedura ta' insolvenza miftuha fis-6 ta' Marzu 2014, dwar il-bini u l-facilitajiet ta' produzzjoni tal-imsemmija operazzjoni li jappartjenu lil din il-kumpannija, li kienet sugġetta għal kundizzjoni sospensiva prevista favur sid il-kera li tgħid li l-imsemmi kuntratt kellu jiġi approvat mill-bord tal-kredituri tal-imsemmija kumpannija fil-kuntest ta' din il-proċedura.
- 22 Permezz ta' deċiżjoni ta' pagament tal-4 ta' Diċembru 2015, l-APIA ħallset lil Groenland Poultry, abbażi tat-talba tat-13 ta' Novembru 2014, is-somma ta' 1,506,915.86 leu Rumen (RON) (madwar EUR 337 100). Wara t-talbiet tagħha għal ħlas imressqa u emendati rispettivament fit-13 ta' Novembru 2015 u fil-15 ta' Ġunju 2016, l-APIA ħallset ukoll lil Groenland Poultry, fil-5 ta' Ottubru 2016, is-somma ta' RON 850 673.62 (madwar EUR 190 000), kif ukoll, fid-29 ta' Marzu 2017, is-somma ta' RON 375 941.35 (madwar EUR 82 000), permezz ta' deċiżjoni ta' ħlas bil-quddiem.
- 23 Peress li Greenland Poultry ma pprezentatx talba għal ħlas abbażi tal-hames sena tal-impenn, l-APIA baġħtitilha notifika ta' nuqqas ta' preżentazzjoni ta' talba. Fit-18 ta' April 2017, l-istralċjarju ta' Groenland Poultry, informat li din il-kumpannija kienet is-sugġett ta' proċedura ta' falliment.
- 24 Fil-21 ta' April 2017, l-APIA ħarġet erba' proċessi verbali skont l-Artikolu 8 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 809/2014, li jikkonstataw irregolaritajiet u jstabbilixxu djun baġitarji, kif ukoll li jordnaw l-irkupru mingħand Groenlandja Poultry tas-somom fl-ammont ta' RON 6 940 168.72 (madwar EUR 1 527 000), fl-ammont ta' RON 4 562 717,78 (madwar EUR 1 004 000), fl-ammont ta' RON 1 506 915.86 u ta' RON 850 673.62, rispettivament, għall-ewwel sar-raba' sena tal-impenn, minħabba li din il-kumpannija li kienet is-sugġett ta' proċedura ta' falliment ma kinitx teżerċita iktar attività u għalhekk ma setgħetx turi t-tkomplija ta' dan l-impenn fuq hames snin.
- 25 Wara li l-APIA ċaħdet l-ilmenti mressqa minn Greenland Poultry kontra dawn il-proċessi verbali, din il-kumpannija pprezentat rikors intiż għall-annullament tad-deċiżjonijiet ta' ċaħda tal-APIA quddiem it-Tribunalul Bucurees-ti (il-Qorti tal-Municipalità ta' Bukarest, ir-Rumanija), billi sostniet li ma kienx possibbli għaliha li tkompli bl-impenn matul is-sena 2017 minħabba "esproprijazzjoni", fis-sens tal-Artikolu 47(1)(c), tar-Regolament Nru 1974/2006, jew ta' ċirkustanza simili, jiġifieri n-notifika minn sid il-kera, fis-26 ta' Lulju 2016, tan-nuqqas ta' twettiq tal-kundizzjoni sospensiva prevista fil-kuntratt ta' kiri flimkien ma' talba sabiex jiġu vakati l-istabbilimenti, li tirriżulta mill-ftuħ ta' proċedura ta' falliment kontra Agrol Group fid-9 ta' Mejju 2016. Barra minn hekk, Greenland Poultry sostniet li l-Artikolu 44(2)(a) ta' dan ir-regolament kien applikabbli u invokat ksur tal-prinċipju ta' proporzjonalità.
- 26 Permezz ta' sentenza tas-26 ta' Ottubru 2018, din il-qorti ċaħdet ir-rikors. Qabelxejn, hija qieset li, skont l-Artikolu 44 tal-imsemmi regolament u l-Artikolu 8 tar-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 809/2014, Greenland Poultry kienet akkwistat id-drittijiet u assumiet l-obbligi tal-parti li tittrasferixxi kif ukoll, implicítament, il-konsegwenzi tan-nuqqas ta' osservanza

tal-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà għall-kisba tal-għajnuna inkwistjoni. Sussegwentement, l-imsemmija qorti qieset li l-Artikolu 47(1)(ċ) tar-Regolament Nru 1974/2006 ma kienx applikabbli f'dan il-każ, minhabba li ċ-ċirkustanzi invokati bħala eżenzjoni minn Greenland Poultry ma kinux jikkostitwixxu esproprijazzjoni, li tikkorrispondi, fid-dritt nazzjonali, għat-teħid lura tal-beni mill-Istat għal raġunijiet ta' utilità pubblika, u ma kinux imprevedibbli fid-data meta sar l-impenn. Barra minn hekk, dawn iċ-ċirkustanzi ma kinux ġew innotifikati fit-terminu stabbilit fl-Artikolu 47(2) ta' dan ir-regolament. Fl-aħħar nett, il-prinċipju ta' proporzjonalità ġie osservat. Filwaqt li rreferiet għall-Artikolu 44(2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006, l-istess qorti rrilevat li l-fatt li l-kundizzjoni dwar l-impossibbiltà ta' teħid mill-ġdid tal-impenn kienet issodisfatta ma kienx ġie pprovat u li l-APIA kienet aġixxiet fil-kuntest tal-marġni ta' diskrezzjoni previst f'dan l-artikolu.

- 27 Adita b'appell ipprezentat minn Greenland Poultry kontra din is-sentenza, il-qorti tar-rinviju, il-Curtea de Apel Bucuresti (il-Qorti tal-Appell ta' Bukarest, ir-Rumanija), li tiddeċiedi fl-aħħar istanza, tirrileva li mill-interpretazzjoni letterali tal-Artikolu 47(1) ta' dan ir-regolament jirriżulta li l-lista ta' każijiet ta' "forza maġġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali" msemmija f'din id-dispożizzjoni ma hijiex eżawrjenti u li l-kunċetti ta' "forza maġġuri" u ta' "ċirkustanzi eċċezzjonali", fl-assenza ta' riferiment għad-dritt nazzjonali, ma jistgħux jiġu ddefiniti b'riferiment għal dan id-dritt. Issa, din il-qorti tistaqsi jekk, f'dan il-każ, il-fatt li tkun infetħet proċedura ta' insolvenza fil-konfront ta' sid il-kera waqt il-konklużjoni tal-kuntratt ta' kiri jipprekludix l-applikazzjoni tal-imsemmija dispożizzjoni, filwaqt li jiġi osservat li l-APIA ma kkunsidratx li dan il-fatt kien jikkostitwixxi ostakolu għat-trasferiment tal-operat u għall-ħlas tal-għajnuna lil Greenland Poultry.
- 28 L-imsemmija qorti tistaqsi, barra minn hekk, dwar l-interpretazzjoni li għandha tingħata lill-Artikolu 44(1) u (2)(a) tal-imsemmi regolament, fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, f'kuntest fejn l-APIA imponiet fuq Greenland Poultry l-obbligu li tirrimborsa s-somma ta' ammont totali ta' RON 14 236 417.32 (madwar EUR 2 900 000), filwaqt li hija effettivament irċeviet biss somma fl-ammont ta' RON 2 658 185.04 (madwar EUR 540 000) u li d-differenza bejn dawn iż-żewġ ammonti tħallset lill-benefiċjarji preċedenti fir-rigward tal-ewwel sentejn tal-impenn għal hames snin. Barra minn hekk, dan l-impenn ġie osservat matul l-ewwel erba' snin u t-tmiem tal-attività ta' Groenlandja Poultry fl-aħħar sena tal-imsemmi impenn jidher li huwa dovut għal kawzi indipendenti mir-rieda tagħha.
- 29 Fl-aħħar nett, il-qorti tar-rinviju tirrileva li l-kundizzjoni li tgħid li "ma jkunx prattikabbli għas-suċċessur li jieħu huwa stess dak l-impenn", imsemmija f'din id-dispożizzjoni, tidher li teżiġi l-produzzjoni ta' provi iktar milli prova astratta ta' assenza ta' kull suċċessur interessat. F'dan ir-rigward, din il-qorti tippreċiża li Greenland Poultry ipproduċiet provi li juru li l-Vitall SRL kienet interessata li tkompli dan l-istess impenn iżda li hija ma kinitx kisbet l-awtorizzazzjonijiet sanitarji u veterinarji neċessarji għat-tkomplija tal-attività agrikola, minkejja ftehim tal-kumitat tal-kredituri ta' Agroli Group għall-kiri tal-bini inkwistjoni fil-kawża prinċipali.
- 30 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Curtea de Apel București (il-Qorti tal-Appell ta' Bukarest) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u tagħmel id-domandi segwenti lill-Qorti tal-Ġustizzja:
- "1) L-Artikolu 47(1) tar-Regolament [Nru 1974/2006] għandu jiġi interpretat fis-sens li 'każijiet ta' forza maġġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali' tfisser ukoll is-sitwazzjoni li fiha l-benefiċjarju tal-għajnuna jitlef id-dritt li juża l-assi mikrija wara li ġie xolt il-kuntratt ta' kiri minhabba l-insolvenza tal-proprjetarju tal-assi mikrija (sid il-kera).

2. Fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, l-Artikolu 44(2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006 għandu jiġi interpretat fis-sens li, fil-każ li matul il-perijodu ta' tliet ta' impenn meħud bħala kundizzjoni għall-għoti ta' appoġġ, l-azzjenda ta' benefiċjarju hija ttrasferita, kompletament jew parzjalment, lil persuna oħra, u fil-każ li dan it-tieni benefiċjarju, għalkemm ikun wettaq parti importanti mill-impenn, jieqaf mill-attivitajiet agrikoli tiegħu u t-teħid tal-impenn mis-suċċessur ma jkunx fattibbli, it-tieni benefiċjarju tal-impenn [tal-għajnuna] għandu jirrimborsa l-għajnuna li jkun irċieva (korrispondenti għall-perijodu li matulu kien il-benefiċjarju tal-għajnuna) jew għandu wkoll jirrimborsa l-għajnuna li rċieva mill-ewwel benefiċjarju tal-għajnuna?
3. Liema huma l-kundizzjonijiet li l-qorti nazzjonali għandha tqis fl-interpretazzjoni tal-Artikolu 44(2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006 sabiex tikkonstata li 'ma jkunx prattikabbli għas-suċċessur li jieħu huwa stess dak l-impenn'?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

Fuq l-ammissibbiltà

- 31 L-APIA u l-Gvern Rumun jikkontestaw l-ammissibbiltà tal-ewwel domanda minhabba li l-Artikolu 47(1) tar-Regolament Nru 1974/2006, imsemmi f'din id-domanda, ma huwiex applikabbli għall-kawża prinċipali. Fil-fatt, mit-talba għal deċiżjoni preliminari jirriżulta li Greenland Poultry ma nnotifikatx lill-APIA bl-eżistenza ta' ċirkustanzi li jikkostitwixxu każijiet ta' forza maġġuri jew ta' ċirkustanzi eċċezzjonali fit-terminu previst fl-Artikolu 47(2) ta' dan ir-regolament.
- 32 Skont ġurisprudenza stabbilita, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qorti nazzjonali stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali adita bit-tilwima u li għandha tassumi r-responsabbiltà għad-deċiżjoni għad-deċiżjoni għad-deċiżjoni li għandha tittiehed, li għandha tevalwa, fid-dawl ta' ċirkustanzi partikolari tal-kawża, kemm in-neċessità ta' deċiżjoni preliminari sabiex tkun f'pożizzjoni li tagħti d-deċiżjoni tagħha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja. Konsegwentement, meta d-domandi magħmula jkunu jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tkun, bħala prinċipju, marbuta li tagħti deċiżjoni. Minn dan isegwi li d-domandi li jirrigwardaw id-dritt tal-Unjoni jgawdu minn preżunzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut tal-Qorti tal-Ġustizzja li tagħti deċiżjoni dwar domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt tal-Unjoni ma għandha l-ebda rabta mar-realtà jew mas-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex għad-dispożizzjoni tagħha l-punti ta' fatt u ta' liġi meħtieġa sabiex tirrispondi b'mod utli għad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tal-21 ta' Marzu 2023, Mercedes-Benz Group (Responsabbiltà tal-manifatturi ta' vetturi li għandhom apparat ta' manipolazzjoni), C-100/21, EU:C:2023:229, punti 52 u 53 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 F'dan il-każ, il-qorti tar-rinviju indikat, fit-talba tagħha għal deċiżjoni preliminari, li l-interpretazzjoni tal-Artikolu 47(1) tar-Regolament Nru 1974/2006 kienet neċessarja sabiex tingħata deċiżjoni dwar l-appell li hija adita bih, ipprezentat kontra s-sentenza tat-Tribunalul

Bucureti (il-Qorti tal-Muniċipalit  ta' Bukarest) imsemmija fil-punt 26 ta' din is-sentenza. Issa, minn din it-talba jirriżulta li, għalkemm, skont din il-qorti, Greenland Poultry ma kinitx innotifikat lill-APIA  - irkustanzi li jikkostitwixxu każijiet ta' forza maġġuri jew ta'  irkustanzi e cezzjonali fit-terminu previst fl-Artikolu 47(2) ta' dan ir-regolament, fatt li din il-kumpannija kkontestat, l-imsemmija qorti qieset ukoll li l-Artikolu 47(1) tal-imsemmi regolament ma kienx applikabbli għall-kawża prinċipali peress li  - irkustanzi invokati mill-imsemmija kumpannija ma kinux jikkostitwixxu esproprijazzjoni, fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.

- 34 Għalhekk ma jidhirx manifest li l-interpretazzjoni tal-imsemmija dispożizzjoni ma għandha ebda rabta mar-realtà jew mas-suġġett tal-kawża prinċipali jew li l-problema inkwistjoni fil-kawża prinċipali hija ta' natura ipotetika.
- 35 Minn dan isegwi li l-ewwel domanda hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

- 36 Preliminarjament, mit-talba għal deċiżjoni preliminari jirriżulta li l-impossibbilt  ta' Groenlandja Poultry li tkompli sa tmiemu l-impenn pluriannwali tagħha favur il-benesseri tal-annimali tirriżulta mill-fatt li Agroli Group, wara l-falliment tagħha, temmet il-kuntratt ta' kiri inkwistjoni fil-kawża prinċipali. Minn din it-talba jirriżulta wkoll li, meta  ie konkluz  dan il-kuntratt ta' kiri, Agroli Group kienet diġ  s-suġġett ta' proċedura ta' insolvenza, u għal din ir-raġuni l-imsemmi kuntratt kien  ie suġġett għall-kundizzjoni sospensiva msemmija fil-punt 21 ta' din is-sentenza li ppermettiet lil din il-kumpannija li titterminah.
- 37 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 47(1) tar-Regolament Nru 1974/2006 għandux jiġi interpretat fis-sens li t-telf tad-dritt li jintużaw il-beni mikrija minhabba x-xoljiment tal-kuntratt ta' kiri li jirrigwarda dawn il-beni, wara l-falliment ta' sid il-kera, li kien is-suġġett ta' proċedura ta' insolvenza waqt il-konkluzjoni ta' dan il-kuntratt, jikkostitwixxi "każijiet ta' forza maġġuri jew  irkustanzi e cezzjonali", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.
- 38 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li l-imsemmija dispożizzjoni ma tinkludix lista eżawrjenti tal-avvenimenti li jistgħu jikkostitwixxu każijiet ta' forza maġġuri jew  irkustanzi e cezzjonali, kif jirriżulta mill-kliem "b' mod partikolari" li jinsabu fl-istess dispożizzjoni.
- 39 Barra minn hekk, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, jikkostitwixxi każ ta' forza maġġuri kull avveniment dovut għal  irkustanzi indipendenti mir-rieda tal-operatur, mhux normali u imprevedibbli, li l-konsegwenzi tagħhom ma setgħux jiġu evitati minkejja d-diligenza kollha użata minn dan tal-aħhar (sentenza tas-16 ta' Frar 2023, Zamestnik Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie", C-343/21, EU:C:2023:111, punt 58 u l-ġurisprudenza  citata).
- 40 Issa, peress li l-impossibbilt , għal benefiċjarju, li jkompli josserva impenn pluriannwali favur il-benesseri tal-annimali tirriżulta mit-terminazzjoni ta' kuntratt ta' kiri wara l-falliment tal-parti l-oħra fil-kuntratt ma' dan il-benefiċjarju, li kienet is-suġġett ta' proċedura ta' insolvenza meta dawn il-partijiet ikkonkludew dan il-kuntratt, din l-impossibbilt  ma tistax tkun dovuta għal  irkustanzi barranin, anormali u imprevedibbli fis-sens ta' din il-ġurisprudenza.
- 41 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 47(1) tar-Regolament Nru 1974/2006 għandu jiġi interpretat fis-sens li t-telf tad-dritt li jintużaw il-beni mikrija minhabba x-xoljiment tal-kuntratt ta' kiri li jirrigwarda dawn il-beni, wara

l-falliment ta' sid il-kera, li kien is-sugġett ta' proċedura ta' insolvenza waqt il-konklużjoni ta' dan il-kuntratt, ma jikkostitwixxix "każijiet ta' forza magġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.

Fuq it-tieni domanda

Fuq l-ammissibbiltà

- 42 L-APIA u l-Gvern Rumien jikkontestaw l-ammissibbiltà tat-tieni domanda għar-raġuni li din tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 44(2) tar-Regolament Nru 1974/2006, li ma huwiex applikabbli għall-kawża prinċipali. Huma jsostnu li l-leġiżlatur Rumien għażel li ma jirriproduċix, fid-dritt nazzjonali, il-każijiet previsti f'din id-dispożizzjoni li fihom l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jirrikjedux ir-rimbors imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu.
- 43 F'dan ir-rigward, minn din id-domanda u mit-talba għal deċiżjoni preliminari jirriżulta li, permezz tal-imsemmija domanda, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar l-interpretazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 tal-Artikolu 44 ta' dan ir-regolament, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, li jagħmel parti mill-prinċipji generali tad-dritt tal-Unjoni, u b'mod partikolari dwar ir-rabta bejn il-prinċipju previst f'dan il-paragrafu 1 u l-eċċezzjonijiet previsti f'dan il-paragrafu 2.
- 44 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju ppreċiżat li l-eżitu tal-appell li bih hija adita kien jiddependi, fil-parti l-kbira, mill-interpretazzjoni tal-Artikolu 44(2) tal-imsemmi regolament.
- 45 Għaldaqstant, ma jidherx b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mitluba mill-qorti tar-rinviju ma għandha ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-sugġett tal-kawża prinċipali, jew li l-problema hija ta' natura ipotetika.
- 46 Skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 32 ta' din is-sentenza, it-tieni domanda hija, għaldaqstant, ammissibbli.

Fuq il-mertu

- 47 Preliminarjament, għandu jtfakkar li, skont il-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, fil-kuntest tal-proċedura ta' kooperazzjoni bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-Ġustizzja stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, huwa l-kompitu ta' din tal-aħħar li tagħti lill-qorti nazzjonali risposta utli li tgħinha tiddeċiedi l-kawża quddiemha. F'din perspettiva, jekk ikun il-każ, hija l-Qorti tal-Ġustizzja li għandha tiffirma mill-ġdid id-domandi li jkunu ġew sottomessi lilha. Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tiegħu inkunsiderazzjoni regoli tad-dritt tal-Unjoni li l-qorti nazzjonali ma tkunx għamlet riferiment għalihom fid-domanda tagħha (sentenza tal-15 ta' Lulju 2021, Ministrstvo za obrambo,, C-742/19, EU:C:2021:597, punt 31 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 48 F'dan ir-rigward, fid-dawl tal-elementi rrilevati mill-qorti tar-rinviju, kif esposti fil-punt 43 ta' din is-sentenza, għandu jitqies li, permezz tat-tieni domanda tagħha, din il-qorti tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 44(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, għandux jiġi interpretat fis-sens li, meta, matul il-perijodu ta' implimentazzjoni ta' impenn assunt bħala kundizzjoni għall-għoti ta' appoġġ, l-azjenda ta' benefiċjarju hija ttrasferita lil persuna oħra li tiegħu volontarjament dan l-impenn u li,

- sussegwentement, twaqqaf definittivament l-attivitajiet agrikoli tagħha, din l-aħħar benefiċjarja tal-għajnuna għandha tirrimborsa l-għajnuna rċevuta abbażi tal-imsemmi impenn kollu, inklużi l-ammonti rċevuti mill-benefiċjarji preċedenti ta' din l-għajnuna, anki jekk tkun diġà ħallset parti sostanzjali mill-impenn tagħha u jekk it-tkomplija tiegħu tirriżulta li ma tistax titwettaq.
- 49 Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħhom, il-Gvern Rumun, l-APIA u l-Gvern Grieg irreferew ukoll għall-Artikolu 18 tar-Regolament Nru 65/2011 li kien jistabbilixxi, bħar-Regolament Nru 1974/2006, il-modalitajiet ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 1698/2005 iżda, b'differenza minn dan tal-aħħar, f'dak li jirrigwarda mhux l-applikazzjoni, b'mod partikolari, tad-dispożizzjonijiet komuni u partikolari applikabbli għall-miżuri ta' sostenn għall-iżvilupp rurali iżda l-applikazzjoni ta' proċeduri ta' kontroll u ta' kundizzjonalità għal dawn il-miżuri. Madankollu, l-Artikolu 44 tar-Regolament Nru 1974/2006, li l-applikazzjoni tiegħu għall-kawża prinċipali ma hijiex ikkontestata, jirregola sitwazzjonijiet speċifiċi li ma jirrigwardawx dan l-Artikolu 18, jiġifieri dawk li fihom l-azjenda ta' benefiċjarju tiġi ttrasferita matul il-perijodu ta' eżekuzzjoni ta' impenn sottoskritt bħala kundizzjoni għall-għoti ta' appoġġ. Għalhekk, l-imsemmi Artikolu 18 ma jidherx rilevanti fir-rigward ta' din it-tilwima.
- 50 Skont ġurisprudenza stabbilita, l-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem ta' din id-dispożizzjoni, iżda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet segwiti permezz tal-leġiżlazzjoni li hija tagħmel parti minnha (sentenza tal-14 ta' Ottubru 2021, José Cánovas Pardo, C-186/18, EU:C:2021:849, punt 23 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 51 F'dan ir-rigward, l-Artikolu 44(1) tar-Regolament Nru 1974/2006, jipprevedi li, meta l-azjenda tal-benefiċjarju tkun trasferita lil persuna oħra matul il-perjodu għal liema jkun ingħata impenn bħala kundizzjoni għall-għoti ta' l-assistenza, il-persuna l-oħra "tista' tidhol għall-impenn għall-kumpliment tal-perjodu" u li, "[j]ekk l-impenn ma jkunx merfugħ, il-benefiċjarju għandu jhallas lura dik l-assistenza li tkun ingħatat".
- 52 Mir-redazzjoni ta' din id-dispożizzjoni jirriżulta li din tistabbilixxi, f'termini ċari u preċiżi, il-prinċipju li l-benefiċjarju huwa obligat jirrimborsa l-għajnuna rċevuta fil-każ ta' trasferiment tal-azjenda lil persuna oħra matul il-perijodu ta' impenn, ħlief jekk din tal-aħħar terġa' tibda dan l-impenn.
- 53 Minn dan jirriżulta wkoll, hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 42 tal-konklużjonijiet tiegħu, li l-persuna li terġa' tibda topera u li tiddeċiedi li terġa' tibda l-impenn meħud mill-benefiċjarju ta' għajnuna tissostitwixxi lil dan tal-aħħar għall-impenni u l-obbligi kollha għall-perijodu li jkun għad fadal. Għaldaqstant, konformement mal-loġika tal-imsemmija dispożizzjoni, din il-persuna ssir, min-naħa tagħha, benefiċjarja u hija obligata, fil-każ ta' trasferiment ulterjuri ta' din l-azjenda lil persuna oħra, tirrimborsa l-għajnuna rċevuta, ħlief jekk din il-persuna tal-aħħar tiegħu hija stess dan l-impenn għall-perijodu li jkun għad fadal, u b'hekk tilliberaha mill-impenni u mill-obbligi tagħha.
- 54 L-Artikolu 44(2) tar-Regolament Nru 1974/2006 jipprevedi li "[l]-Istati Membri jistgħu jagħzlu li ma jeħtieġux ir-rimbors imsemmi fil-paragrafu 1 fil-każijiet li ġejjin" imsemmija fil-punti (a) sa (ċ) ta' dan il-paragrafu 2. Għalhekk, skont dan l-Artikolu 44(2) dan ir-rimbors jista' ma jkunx meħtieġ, hekk kif jirriżulta mill-punt (a) "jekk il-benefiċjarju li jkun diġà għamel tajjeb għal parti sinifikanti ta' l-impenn ikkonċernat iwaqqaf għal dejjem l-attivitajiet agrikoli u ma jkunx prattikabbli għas-suċċessur li jieħu huwa stess dak l-impenn" hekk kif indikat mill-punt (b), f'każ ta' trasferiment parzjali tal-azjenda matul estensjoni tal-impenn u, hekk kif imsemmi fil-punt (c), fil-każ ta' trasferiment tal-azjenda lil organu ta' ġestjoni tal-ambjent.

- 55 L-Artikolu 44(3) tar-Regolament Nru 1974/2006 jippermetti lill-Istati Membri jieħdu miżuri speċifiċi sabiex jevitaw li, fil-każ ta' bidliet minuri fis-sitwazzjoni tal-azjenda, l-applikazzjoni tal-Artikolu 44(1) ta' dan ir-regolament twassal għal riżultati mhux xierqa fid-dawl tal-impenji meħuda.
- 56 Minn dan isegwi li l-Artikolu 44(2) u (3) tar-Regolament Nru 1974/2006 jipprevedi eċċezzjonijiet fakultattivi għall-prinċipju tar-rimbors tal-għajjnuna mill-benefiċjarju fil-każ ta' trasferiment tal-azjenda mingħajr teħid lura tal-impenn pluriannwali miċ-ċessjonarju, li għandhom, bħala tali, jiġu interpretati b'mod strett.
- 57 Mill-interpretazzjoni letterali u kuntestwali tal-Artikolu 44(1) ta' dan ir-regolament jirriżulta wkoll li meta, matul il-perijodu ta' eżekuzzjoni ta' impenn meħud bħala kundizzjoni għall-għoti ta' appoġġ, l-azjenda ta' benefiċjarju tiġi ttrasferita lil persuna oħra li tieħu volontarjament dan l-impenn u li, sussegwentement, twaqqaf definittivament l-attivitajiet agrikoli tagħha, din l-aħħar benefiċjarja tal-għajjnuna għandha tirrimborsa l-għajjnuna rċevuta abbażi tal-imsemmi impenn kollu, inklużi l-ammonti rċevuti mill-benefiċjarji preċedenti ta' din l-għajjnuna, sakemm l-Istat Membru kkonċernat ma jkunx iddeċieda li ma jeżiġix dan ir-rimbors skont l-eċċezzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 44(2) u (3) tal-imsemmi regolament.
- 58 Fin-nuqqas ta' dan, dan l-aħħar benefiċjarju tal-għajjnuna jkun obligat li jhallas lura l-għajjnuna kollha rċevuta, inkluż mill-benefiċjarji preċedenti, anki jekk ikun diġà hallas parti sostanzjali mill-impenn tiegħu u li l-irkupru tagħha ma jkunx jista' jitwettaq.
- 59 Sa fejn Groenland Poultry invokat, fil-kuntest tal-kawża prinċipali, l-applikazzjoni tal-Artikolu 44(2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006, filwaqt li l-Gvern Rumenu u l-APIA indikaw, fl-osservazzjonijiet tagħhom quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, li l-legiżlatur Rumenu kien iddeċieda li ma jirriproduċix, fid-dritt intern, l-eċċezzjoni prevista b'din id-dispożizzjoni, għandu jiġi ppreċiżat li l-implimentazzjoni fid-dritt nazzjonali ta' dan l-Artikolu 44(2)(a) ma hijiex obligatorja. Minn dan isegwi li, fir-rigward ta' din id-dispożizzjoni fakultattiva, l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-għażla speċifika li jimplementaw din l-eċċezzjoni fid-dritt nazzjonali. Jekk jistgħu jagħzlu, għal dan l-għan, it-teknika legiżlattiva li jidhrilhom li hija l-iktar xierqa, il-miżuri nazzjonali li jimplementaw tali dispożizzjoni għandu jkollhom saħħa vinkolanti inkontestabbli u għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' preċiżjoni u ta' ċarezza meħtieġa sabiex tiġi ggarantita ċ-ċertezza tas-sitwazzjonijiet ġuridiċi (ara, b'analogija, is-sentenza tal-4 ta' Ġunju 2009, SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, EU:C:2009:345, punti 52, 55 sa 57 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 60 Għalhekk, fl-assenza ta' regoli nazzjonali li jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet, il-benefiċjarju ta' għajjnuna bħalma hi Greenland Poultry, ma jistax jinvoka l-imsemmija dispożizzjoni quddiem il-qorti nazzjonali.
- 61 L-interpretazzjoni tal-Artikolu 44 tar-Regolament Nru 1974/2006 li tinsab fil-punti 57 u 58 ta' din is-sentenza hija konformi mal-għanijiet tal-legiżlazzjoni li minnha jagħmel parti dan l-Artikolu 44.
- 62 Fil-fatt, kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 46 tal-konklużjonijiet tiegħu, għall-finijiet tal-għan li għalih ġiet irċevuta l-għajjnuna, jiġifieri, skont l-Artikolu 36(a)(v) u l-Artikolu 40 tar-Regolament Nru 1698/2005, il-promozzjoni tal-benesseri tal-annimali, huwa essenzjali li l-impenn pluriannwali jinżamm sat-tmiem tiegħu.

- 63 Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà enfasizzat l-importanza li jitwettqu l-impenji pluriannwali sat-tmiem tagħhom billi indikat li l-kundizzjonijiet għall-ghoti ta' għajjnuna kellhom jiġu osservati matul il-perijodu kollu ta' impenn. Hija qieset, b' mod partikolari, li jekk waħda minn dawn il-kundizzjonijiet, bħat-tressiq ta' talba annwali għal h̄las, ma tiġix osservata, anki jekk darba biss, l-għajjnuna ma tkunx tista' tingħata, mingħajr ma l-prinċipju ta' proporzjonalità jipprekludi li l-benefiċjarju jiġi impost irkupru totali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-24 ta' Mejju 2012, Hehenberger, C-188/11, EU:C:2012:312, punti 35 sa 37; tas-7 ta' Frar 2013, Pusts, C-454/11, EU:C:2013:64, punti 35 sa 37, kif ukoll tas-26 ta' Mejju 2016, Ezernieki, C-273/15, EU:C:2016:364, punti 41 sa 46).
- 64 Bl-istess mod, l-għan ta' protezzjoni effikaċi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea li l-Istati Membri għandhom jiżguraw, kif jirriżulta mill-Artikolu 74(1) tar-Regolament Nru 1698/2005, jimmilita favur l-interpretazzjoni tal-Artikolu 44 tar-Regolament Nru 1974/2006 kif jirriżulta mill-punti 57 u 58 ta' din is-sentenza. Fil-fatt, ikun faċli li jiġi evitat il-prinċipju ta' rimbors stabbilit fl-Artikolu 44(1) ta' dan l-aħħar regolament jekk l-ewwel benefiċjarju ta' għajjnuna jittrasferixxi l-impenn tiegħu lil benefiċjarju ieħor u jekk dan tal-aħħar jabbanduna immedjatament l-impenn pluriannwali qabel it-terminu tiegħu, mingħajr konsegwenzi finanzjarji għal ebda wiehed minnhom.
- 65 Fl-aħħar nett, fir-rigward tal-prinċipju ta' proporzjonalità, għandu jittfakkar li minn ġurisprudenza stabbilita jirriżulta li dan il-prinċipju jeżiġi li l-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni jkun adatti sabiex jilħqu l-għanijiet legittimi mfittxija mil-legiżlazzjoni inkwistjoni u ma jeċċedux il-limiti ta' dak li huwa neċessarju għat-twettiq ta' dawn l-għanijiet, filwaqt li meta jkun hemm possibbiltà ta' għażla bejn diversi miżuri xierqa, għandha tintgħazel l-inqas waħda restrittiva, u l-inkonvenjenzi li jinholqu ma għandhomx ikunu sproporzjonati meta mqabbla mal-għanijiet previsti (sentenza tas-16 ta' Frar 2022, Il-Polonja vs Il-Parlament u Il-Kunsill, C-157/21, EU:C:2022:98, punt 353 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata). F'dan il-każ, għandu jiġi rrilevat li meta l-azjenda ta' benefiċjarju ta' għajjnuna tiġi ttrasferita lil persuna oħra li ma tiħux lura l-impenn pluriannwali għall-perijodu li jkun fadal, mhux biss l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu, skont l-Artikolu 44(2) u (3) tar-Regolament Nru 1974/2006, li ma jeżiġux ir-rimbors previst fl-Artikolu 44(1) ta' dan ir-regolament, iżda l-obbligu ta' rimbors li jirriżulta minn din l-aħħar dispożizzjoni huwa xieraq u neċessarju għall-finijiet tat-twettiq tal-għan li jiġi promoss il-benesseri tal-annimali, li għalih ingħatat l-għajjnuna. Fil-fatt, dan l-obbligu ta' rimbors huwa intiż sabiex jiggarantixxi li l-benefiċjarju jagħmel dak kollu li jista' sabiex jonora l-impenn pluriannwali sat-tmiem tiegħu, li jikkontribwixxi wkoll għal protezzjoni effikaċi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- 66 L-imsemmi obbligu ta' rimbors lanqas ma jmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaħqu l-għanijiet imfittxija minnu, kif esposti fil-punt preċedenti. F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat, qabelxejn, kif għamel l-Avukat Ġenerali fil-punt 51 tal-konklużjonijiet tiegħu, li l-formulazzjoni tal-Artikolu 44(1) tal-imsemmi regolament u l-logika tiegħu huma ċari u inkundizzjonati biżżejjed sabiex jippermettu lix-xerrej tal-azjenda jifhem li, jekk jiddeċiedi li jieħu lura barra minn hekk l-impenn multiannwali tal-parti li tittrasferixxi, huwa jista' jkun obligat jirrimborsa kompletament l-għajjnuna mhallsa, inkluża dik imhallsa lill-benefiċjarji preċedenti.
- 67 Sussegwentement, l-Artikolu 8(4) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 809/2014, imsemmi wkoll mid-deċizzjonijiet tal-APIA kkontestati f'dan il-każ, jipprevedi espressament li, ladarba x-xerrej tal-azjenda jkun informa lill-awtorità kompetenti u talab il-ħlas tal-għajjnuna u/jew tal-appoġġ, id-drittijiet u l-obbligi kollha tal-parti li tittrasferixxi li jirriżultaw mir-relazzjoni legali ġġenerata mit-talba għal għajjnuna, għal sostenn jew għal pagament bejn il-parti li tittrasferixxi u l-awtorità kompetenti għandhom jingħataw lix-xerrej.

- 68 B'hekk, peress li għandu l-possibbiltà li jagħżel jekk jihux mill-ġdid jew le l-impenn pluriannwali kif ukoll l-obbligi tal-parti li tittrasferixxi flimkien mal-azjenda, ix-xerrej tagħha huwa liberu li jżen il-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' tali impenn, fosthom l-eventwalità li jkollu jirrimborsa l-għajjnuna kollha, inklużi l-ammonti rċevuti mill-benefiċjarji preċedenti. Barra minn hekk, huwa għandu l-possibbiltà li jiftiehem kuntrattwalment mal-parti li tittrasferixxi, minn qabel, dwar ir-responsabbiltajiet li jistgħu eventwalment jaqgħu fuq kull wieħed fil-każ li l-awtorità nazzjonali kompetenti tipproċedi fir-rigward tiegħu, bħala l-aħħar benefiċjarju, għall-irkupru tal-għajjnuna kollha, jekk huwa ma setax iwettaq dan l-impenn sat-tmiem tiegħu minhabba waqfien definittiv tal-attivitajiet agrikoli tiegħu.
- 69 Għandu jingħad ukoll li l-aħħar benefiċjarju jibbenefika mill-investimenti li diġà saru permezz tal-għajjnuna mogħtija għall-benesseri tal-annimali, li hija ppjanata għat-tul multiannwali stabbilit inizjalment.
- 70 Minn dan isegwi li l-obbligu ta' rimbors tal-għajjnuna kollha, li huwa impost, konformement mal-Artikolu 44(1) tar-Regolament Nru 1974/2006, wara trasferiment tal-azjenda, fuq l-aħħar benefiċjarju ta' għajjnuna li huwa obligat itemm definittivament l-attivitajiet agrikoli tiegħu, huwa proporzjonat kemm mal-għan li jiġi promoss il-benesseri tal-annimali kif ukoll ma' dak li tiġi żgurata protezzjoni effikaċi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- 71 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikolu 44(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, għandu jiġi interpretat fis-sens li, meta, matul il-perijodu ta' eżekuzzjoni ta' impenn meħud bħala kundizzjoni għall-għoti ta' appoġġ, l-impriża ta' benefiċjarju tiġi ttrasferita lil persuna oħra li tiegħu volontarjament dan l-impenn u li, sussegwentement, twaqqaf definittivament l-attivitajiet agrikoli tagħha, dan l-aħħar benefiċjarju tal-għajjnuna għandu jirrimborsa l-għajjnuna rċevuta abbażi tal-imsemmi impenn kollu, inklużi l-ammonti rċevuti mill-benefiċjarji preċedenti ta' din l-għajjnuna, sakemm l-Istat Membru kkonċernat ma jkunx iddeċieda li ma jeżiġix dan ir-imbors abbażi tal-eċċezzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(a) u sakemm il-kundizzjonijiet ta' din l-eċċezzjoni jkunu ssodisfatti.

Fuq it-tielet domanda

- 72 Permezz tat-tielet domanda preliminari tagħha, il-qorti tar-rinivju tistaqsi, essenzjalment, dwar liema huma l-punti rilevanti li għandhom jiġu kkunsidrati sabiex jiġi evalwat jekk "ma jkunx prattikabbli għas-suċċessur li jieħu huwa stess dak l-impenn", fis-sens tat-tielet kundizzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006.
- 73 Issa, kif jirriżulta mill-punt 60 ta' din is-sentenza, fl-assenza ta' regoli nazzjonali li jissodisfaw il-kundizzjonijiet imsemmija fil-punt 59 ta' din is-sentenza, il-benefiċjarju ta' għajjnuna, bħal Greenland Poultry, ma jistax jinvoka din id-dispożizzjoni quddiem il-qorti nazzjonali.
- 74 Konsegwentement, inkunsiderazzjoni tar-risposta mogħtija għat-tieni domanda, ma hemmx lok li tinghata risposta għat-tielet domanda.

Fuq l-ispejjeż

- 75 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeciedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeciedi:

- 1) L-Artikolu 47(1) u (2)(a) tar-Regolament tal-Kummissjoni Nru 1974/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1698/2005 dwar l-appoġġ għall-iżvilupp rurali mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR), emendat mir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 679/2011 tal-14 ta' Lulju 2011,

għandu jiġi interpretat fis-sens li:

it-telf tad-dritt li jintużaw il-beni mikrija minhabba x-xoljiment tal-kuntratt ta' kiri li jirrigwarda dawn il-beni, wara l-falliment ta' sid il-kera, li kien is-suġġett ta' proċedura ta' insolvenza waqt il-konklużjoni ta' dan il-kuntratt, ma jikkostitwixxix "każijiet ta' forza magġuri jew ċirkustanzi eċċezzjonali", fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.

- 2) L-Artikolu 44(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 1974/2006, kif emendat bir-Regolament ta' Implimentazzjoni Nru 679/2011, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità,

għandu jiġi interpretat fis-sens li:

meta, matul il-perijodu ta' eżekuzzjoni ta' impenn meta, matul il-perijodu ta' eżekuzzjoni ta' impenn meħud bhala kundizzjoni għall-ghoti ta' appoġġ, l-impriża ta' benefiċjarju tiġi ttrasferita lil persuna oħra li tiegħu volontarjament dan l-impenn u li, sussegwentement, twaqqaf definittivament l-attivitajiet agrikoli tagħha, dan l-aħħar benefiċjarju tal-ghajnuna għandu jirrimborsa l-ghajnuna rċevuta abbażi tal-imsemmi impenn kollu, inklużi l-ammonti rċevuti mill-benefiċjarji preċedenti ta' din l-ghajnuna, sakemm l-Istat Membru kkonċernat ma jkunx iddecieda li ma jeżiġix dan ir-rimbors abbażi tal-eċċezzjoni prevista f'dan l-Artikolu 44(2)(a), u sakemm il-kundizzjonijiet ta' din l-eċċezzjoni jkunu ssodisfatti.

Firem